

have vi ikke bedet og besvoret Regjeringen om i den mellemliggende Tid ikke at fremme Anliggender af en saadan Art, som kunde præjudicere de andre Landsdele?

Disse Betragtninger vise saaledes, at denne Fare ved Valg, udgaaede fra Forsamlingen, ikke vil være tilstede, og jeg troer, at, naar man sammenholder denne Valgmaade med de store Bequemmeligheder, som vilde være forbundne dermed, vil man give Fleertallet Ret, som har troet idetmindste at burde lade det staae i Regjeringens Magt at kunne gaae ind paa dette Alternativ; thi mere har Fleertallet ikke gjort. Fleertallet har holdt fast paa det som en af de Udvæite, Regjeringen kunde benytte sig af som en af de Veie, der laa aabne; det har ikke forhindret Regjeringen fra at gaae en anden Veie. Men Udvalget har fastholdt sit Forslag i Modfærtning til det, som er fremkommet fra den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) i Forbindelse med andre Medlemmer.

Jeg troer paa denne Maade at have retfærdiggjort Udvalgets hele Opfattelse af dette Forhold.

Moseværn: Det er vistnok naturligt, at den Mistrofsning, som gik igjennem den høitagtede Premierministers Foredrag — som findes i Folkethingstidendens Sp. 3471 — ogsaa maa meddele sig til denne Forsamlings Medlemmer; idetmindste formaaer jeg, for mit Vedkommende, paa ingen Maade at løsgjøre mig derfra. Det er upaatvivleligen en stor Lykke for Landet, Folket og Kronen, naar Landets offentlige Anliggender ledes af Raadgivere, som have Folkets Repræsentanters Tillid; det giver en overordentlig Lettelse ved alle offentlige Forretningers Fremme og i at udrette, hvad der er nødvendigt og gavnligt. Det er ikke min Mening at sige, i hvilket Omfang denne Betingelse for Landets Bælfærd er tilstede under de nærværende Forhold; men jeg holder mig kun til den Udtalelse, vi nylig have hørt af den høitagtede Premierminister selv, og jeg føler da, med hvorlidet Haab vi her arbejde, naar vi skulle arbejde under Indtrykket af denne Udtalelse. Men med Hensyn til det paagældende Forhold, ved de vigtige Beslutninger, vi her skulle fatte, er det

os ikke tilladt at lade os for stærkt paavirke af denne Følelse. Der er her et særligt Forhold tilstede, som gjør det muligt, at de Beslutninger, vi fatte, om de end ikke strax blive bifaldte af den nærværende Regjering, dog ikke ere udelukkede fra i Tidens Løb at faae nogen Virkning og Indflydelse. Efter Grundlovens § 100 skal nemlig den Beslutning, som Rigsdagen fattet om Forandringer i Grundloven, ikke strax komme ud; det er ikke nødvendigt, at den Regjering, som til den Tid eksisterer, er enig dert; men den følgende Rigsdag maa have Letlighed til at tilkjendegive, om den ogsaa er enig dert, og først, naar dette er skeet, paahviler det Regjeringen, som en uafviselig Pligt, om jeg maa bruge dette Udtryk, at sige til eller fra, at erklære, om den vil yde sin Medvirning til, at Bestemmelsen kan blive til Grundlov, eller om den trækker sig tilbage derfra. Det er dette særlige Forhold, som overhovedet gjør det muligt for os, naaget den Udtalelse, vi have hørt fra den ærede Premierminister, at vedblive at arbejde i denne Sag med noget Haab om, at den kan føre til noget Resultat.

De Beslutninger, vi her skulle fatte, ere upaatvivleligt af den høieste Vigtighed, hvilket ogsaa blev indrømmet af den høitagtede Premierminister, der paa det anførte Sted selv siger, at det, som skal optages i Fællesforfatningen, eller som Ministeren udtrykte sig, at det „Almindelige og Fælles er noget af det Allervigtigste. Dertil hører s. Ex. en væsentlig Deel af Bestatningsretten“ o. s. v., og det er visseelig klart for Alle, at de Bestanddele af Forfatningen, som skulle gaae over til at ordnes i Fællesforfatningen, netop ere de væsentligste. Er altsaa Grundlovens § 100 anvendelig paa enhver Forandring i Grundloven, saa er den selvfølgelig ogsaa allermeest anvendelig paa de Forandringer i Grundloven, hvorom der her er Spørgsmaal. Paa denne Maade have vi ogsaa maattet forstaae den kongelige Kundgjørelse af 28de Januar 1852, hvori det udtrykkelig er sagt, at det var Regjeringens Villie og Hensigt at skride frem i den Aand at opretholde og forbedre de retlig bestaaende Forhold; altsaa vilde man, staaende paa den gjældende Forfatning,